

La jardineria canviant

Antoni Saurí i Bertran

Cap del Departament de Serveis Municipals i Manteniment
de l'Ajuntament de Mataró

Per més que darrerament intentem justificar la jardineria com a sistema de millorar el medi ambient, tot i que en part és cert, de fet la seva funció real és la de millorar la qualitat de vida dels col·lectius que la poden gaudir.

La jardineria només la trobem en indrets on una part de la societat, més o menys important, està formada per persones que pel seu *estatus* poden permetre's el luxe de destinar part del seu temps a gaudir de l'oci. Els jardins de Babilònia evidentment eren pel monarca i la seva cor, igual que els jardins de l'Alhambra de Granada eren per la noblesa àrab del moment. I així podríem passar revista a tots els jardins més famosos de la història.

Aquesta situació també és transportable a ciutats que gairebé sempre han gaudit de magnífics jardins i arbredes. En aquest cas, segurament a més d'existir jardins dels tipus anteriors hi trobem zones verdes aparentment més obertes i no tan restringides, però que de fet ho eren i estaven destinades a la classe alta de l'indret, la que podia permetre's el luxe de l'oci.

És evident doncs, que l'origen de la jardineria va ser l'interès per disposar de llocs a l'aire lliure que per les seves característiques proporcionen un benestar a les persones que hi accedien i per altra part poder disposar d'espais per desenvolupar activitats competitives o de simple exercici físic. Per tant, la jardineria i les zones verdes en general des d'un principi han estat creades basant-se en unes necessitats i fetes d'acord a un ús posterior molt concret i adaptat en cada cas. Podem pensar, intentant ser una mica positius, que així s'ha anat fent fins als nostres dies.

Actualment, amb la proliferació de tants i tants entesos i especialistes en el paisatge s'està perdent l'essència. Estem transformant i utilitzant la jardineria com simples rams de flors o decorats urbans. Massa sovint ens preocupa l'estètica per l'estètica i cada cop ens preocupa menys l'ús real dels espais i a qui van destinats.

La jardineria ha de ser dinàmica, enormement pràctica i perfectament adaptada al lloc de la seva ubicació i al seu ús. A partir d'un cert nombre d'habitants, no és el mateix fer una zona verda en un indret que en un altre. Els habitants d'aquell sector, segur que tenen uns costums determinats i unes afeccions que els fan diferents als d'altres indrets. Oblidar aquest fet fa que sovint estiguem obligats a refer una i una altra vegada la jardineria de molts llocs i que malgrat tot sempre doni la sensació de deixadesa i que a més, els seus usuaris no n'estiguin satisfets i que la insatisfacció faci que no se sentin vinculats al lloc i a la seva conservació.

Per altra part, cal reconèixer que les necessitats d'avui poden ser diferents a les que tindrem d'aquí uns anys i que per tant molts dels espais verds de les nostres ciutats caldrà readaptar-los a les noves demandes i usos i no entestar-nos en mantenir coses insostenibles, fet que a més aniria en contra de la mateixa essència de la jardineria. No obstant també cal que els tècnics responsables de la jardineria urbana detectin aquells jardins que per les seves característiques són mereixedors d'un tracte diferenciat que faci aconsellable mantenir-los tal com són, malgrat la seva ubicació o entorn. No podem renunciar als jardins "històrics" de la mateixa manera que no podem renunciar a segons quins mobles antics, obres pictòriques o edificis emblemàtics. Uns i altres formen part de la nostra història.

Fa uns anys, per intentar reintroduir o introduir, segons el cas, la jardineria a les nostres ciutats, per justificar-la, es va iniciar la política de mitificar-la i de donar-li qualitats gairebé extraordinàries. Es deia que gràcies a ella les condicions mediambientals canviaven de la nit al dia; ja no hi havia tanta pols; la calor als estius es reduïa a nivells inimaginables; hi havia un augment d'oxigen i fins i tot es feia referència a que les masses vegetals facilitaven les pluges.... Cal desmitificar-la i donar-li els valors que realment té i que per ells mateixos ja avalen la seva existència. La jardineria urbana ha de tenir un ús i ha de poder-se ajustar a les

necessitats dels habitants de la trama urbana que l'envolta. Només així serà respectada, només així la podrem mantenir i només així la podrem expandir.